

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

**СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК
«ТЕРИТОРІЯ НАУКИ»**

ЗБІРНИК

матеріалів наукових досліджень молодих учених кафедри публічного управління та адміністрування «ТЕРИТОРІЯ НАУКИ» за результатами проведення студентської наукової конференції за результатами вивчення навчальних дисциплін **«Етика державного службовця», "Правові засади адміністративної діяльності»** для ЗВО з курсу спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» на тему:
«Діяльність публічного службовця: співвідношення етичних, політичних і правових регуляторів»
Частина 3

Полтава 2019

ЗБІРНИК матеріалів наукових досліджень молодих учених кафедри публічного управління та адміністрування «ТЕРИТОРІЯ НАУКИ» за результатами проведення студентської наукової конференції за результатами вивчення навчальних дисциплін «Етика державного службовця», «Правові засади адміністративної діяльності» для ЗВО з курсу освітньо-професійної програми Місцеве самоврядування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування на тему: «Діяльність публічного службовця: співвідношення етичних, політичних і правових регуляторів». Частина 2. Полтава : кафедра публічного управління та адміністрування. 2019. 52 с.

Відповідальні за випуск: Шупта І.М. – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування;

Щетініна Т.О. доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування.

Редакційний колектив не завжди поділяє думку авторів.

У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована молодими ученими.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	4
<i>Березній Ю.В.</i> ЕТИЧНА ОЦІНКА КОРУПЦІЇ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ	4
<i>Гончаренко А.С.</i> КОРУПЦІЯ І МОРАЛЬ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	8
<i>Кравцова Я.В.</i> СУСПІЛЬНА НЕОБХІДНІСТЬ ЕТИКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	13
<i>Меланченко Т.С.</i> ШЛЯХИ ТА УМОВИ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВИЛ ЕТИКИ ПОВЕДІНКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	18
<i>Прокопець А.А.</i> КОРУПЦІЯ І МОРАЛЬ	23
СЕКЦІЯ 2. ПРАВОВІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	28
<i>Борильченко А.Є.</i> ПОНЯТТЯ ВНУТРІШНЬОГО ТРУДОВОГО РОЗПОРЯДКУ ЯК ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	28
<i>Ісаєнко М.В.</i> ЗАОХОЧЕННЯ ЗА СУМЛІННЕ ВИКОНАННЯ ТРУДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	33
<i>Кириленко А.О.</i> ПІДСТАВИ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ПРАЦІВНИКА: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЩОДО ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	38
<i>Ланцевич А.Ю.,</i> ДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПРОСТУПОК: НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ДЛЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	42
<i>Терещенко В. Ю.</i> ПЕРСПЕКТИВИ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ У СВІТЛІ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	47

СЕКЦІЯ 1

ЕТИКА ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

Меланченко Т.С.

*здобувач вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр»
освітньо-професійної програми Місцеве самоврядування
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Полтавської державної аграрної академії
Науковий керівник: к.п.н., доцент Шупта І. М.*

ШЛЯХИ ТА УМОВИ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВИЛ ЕТИКИ ПОВЕДІНКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Вироблення гуманних та демократичних засад розбудови держави в умовах обраного Україною шляху євроінтеграції гарантують прозорість діяльності державних органів та відновлення громадської довіри до їх посадових осіб.

Державна служба є специфічним видом професійної діяльності, пов'язаним із наявністю у її працюючого визначеного обсягу владних повноважень, реалізацією політики держави, в тому числі соціальних та економічних програм серед населення. Вона включає такі основні елементи етики і культури управління, як підготовка, прийняття, реалізація рішення, погодження інтересів особистості, суспільства, держави, забезпечення суспільного порядку.

Зарубіжна практика функціонування етики державних службовців

побудована на морально-правових засадах та загальнолюдських цінностях. Проблематика етики в державному управлінні для нашої держави є новою та знаходячись на етапі свого розвитку та становлення потребує аналізу етичних основ упровадження політики, виявлення концептуальних засад етики державного управління, визначення моральнісного змісту державного управління, основних його цінностей та принципів, етичних норм та стандартів поведінки державних службовців, законодавчого закріплення механізму їх запровадження та є одним із критеріїв успішності діяльності державної влади.

Джерелами та нормативно-правовими засадами професійної етики державних службовців України є Конституція України, Закони України «Про державну службу», «Про запобігання корупції», Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування [1, 2, 3] та низка указів Президента України, якими закріплені основні принципи морально-професійної діяльності та норми етичної поведінки державних службовців.

Метою формування правил етичної поведінки державних службовців та їх практична реалізація є перш за все - підвищення авторитету державного управління та репутації держслужбовців, посилення до них вимог та гарантування максимальної прозорості державних органів.

Основними прогалинами в досягненні цієї мети є відсутність чітко визначених та закріплених на законодавчому рівні вимог до стандартів поведінки державних службовців, певної самостійності в оцінці рішень чи доручень керівництва та можливості самореалізації етичної поведінки державного службовця, які відіграють визначальну роль в утвердженні професійної етики. Спроби реформування державної служби на морально-етичних засадах в повній мірі не подолали

радянський підхід до сприйняття державного службовця як об'єкта управлінської діяльності, а розуміння поняття професійної етики зведено по суті до культури спілкування.

Все ж, як відзначає Яремін І. І., активне впровадження елементів етичної інфраструктури в систему публічної служби України відповідає досвіду високорозвинутих країн Заходу. Йдеться мова про розробку етичних кодексів, створення структурних підрозділів в органах публічної влади, які на постійній і фаховій основі здійснюють врегулювання морально-етичних та соціально-психологічних проблем у колективах, запровадження морально-етичних критеріїв під час оцінювання роботи як окремих посадових осіб, так і органів держави та місцевого самоврядування в цілому [4, с. 13].

В Україні є приклади розроблення Загальних правил етичної поведінки державних службовців, які є узагальненням стандартів етичної поведінки державних службовців, але вони є стислими, не враховують нові вимоги законодавства та на практиці носять більше декларативний характер [5, 6].

Василевська Т.Е. до шляхів та умов практичної реалізації правил етики поведінки державних службовців відносить: оптимізацію законодавства, встановлення механізму звітності та нагляду контролюючими органами, прийняття етичних кодексів, належна заробітна плата державних управлінців та механізм захисту державних службовців від свавілля керівництва, створення координаційного органу з питань етики державного управлінця та ін. [7, с. 183].

На нашу думку, окрім загальних обов'язків державного службовця необхідно приділяти більше уваги врегулюванню конфлікту інтересів, запобіганню проявам корупції, формуванню понятійних стандартів принципів та етичних норм поведінки держслужбовців.

У своїй роботі державний службовець повинен сприяти реалізації законних прав людини і суспільних інтересів, не допускати вчинків, які можуть зашкодити інтересам державної служби чи вплинути на репутацію державного службовця, дотримуватися культури спілкування, запобігати виникненню конфліктів, керуватися принципами добропорядності, добросовісності, чесності, лояльності, прозорості, підзвітності та політичної нейтральності. За порушення правил етики поведінки державні службовці повинні нести кримінальну, адміністративну, цивільну та дисциплінарну відповідальність, встановлену законодавством.

На думку Яремина І. І., найважливішою умовою побудови етичного кодексу як системи норм, що сприяє розбудові в публічній службі системи відносин на засадах моралі й стимулює етичну поведінку публічного службовця, є вирішення проблеми оптимального співвідношення необхідності й свободи його особистості як посадової особи й громадянина, а отже, утвердження в системі публічного адміністрування особистої взаємодії [4, с. 14].

Отже, практична реалізація правил етичної поведінки та дотримання державними службовцями моральних цінностей є необхідною запорукою високоефективного та якісного виконання своїх обов'язків та забезпечення державою належного виконання своїх функцій, що сприятиме задоволенню потреб суспільства та підвищенню правової захищеності кожного громадянина України.

Практичне впровадження моральних цінностей та основних стандартів етики поведінки потребує комплексного підходу та створення цілісної морально-етичної системи державної служби з врахуванням специфічних державно-управлінських вимог цього виду діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/889-19> (дата звернення 09.12.2019 р.).

2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1700-18> (дата звернення 09.12.2019 р.).

3. Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 р. № 158. URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16/print1360676932001081?lang=ru> (дата звернення 09.12.2019 р.).

4. Яремич І.І. Аспекти етичних правил поведінки публічних службовців: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: ІФОЦППК, 2016. 68 с.

5. Правила етичної поведінки державних службовців. URL: <http://km.dsp.gov.ua/news/357-pravila-etichnoyi-povednki-derzhavnih-sluzhbovcv.html> (дата звернення 09.12.2019 р.).

6. Правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби № 1203/29333 від 31.08.2016. URL: <https://www.pfu.gov.ua/lg/759-zagalni-pravyla-etychnoyi-povedinky-derzhavnyh-sluzhbovtziv-ta-posadovyh-osib-mistsevogo-samovryaduvannya/> (дата звернення 09.12.2019 р.).

7. Василевська Т. Е. Етика державного управління: підручник. Київ: НАДУ, 2018, 204 с.

